SLOVENSKY

VYDANIE 1/2025

DAHEIM BETREUT

WKO Personenberatung & Personenbetreuung

VERMITTLUNGSAGENTUR PERSONENBETREUUNG

Zuhause ist's am schönsten.

www.daheimbetreut.at

AWARD PERSONENBETREUUNG

VEDÚCE/VEDÚCI ODBORNÝCH SEKCIÍ

BURGENLAND
Ing. Mag. Harald Zumpf

KORUTÁNSKO
KommR Irene Mitterbacher

DOLNÉ RAKÚSKO
Robert Pozdena

HORNÉ RAKÚSKO
KommR Mag. Dr. Viktoria Tischler

SALZBURG
Eva Hochstrasser

ŠTAJERSKO
Andreas Herz, MSc

TIROLSKO
Bernhard Moritz, MSc

VORARLBERSKO
Monika Frick, MSc

VIEDEŇ
Mag. Harald Janisch

Fotokredity:
Mag. Dr. Viktoria Tischler: ©Werner Harrer
Robert Pozdena: ©David Schreiber
Mag. Harald Janisch: ©www.oliver-zehner.com
Eva Hochstrasser: ©Siegrid Cain Photography

WKO
Personenberatung & Personenbetreuung

Uznanie ako základ

Samotné uznanie však nemusí stačiť. Samozrejme, profesionálna činnosť, ako je táto, zahŕňa aj materiálne aspekty: v prvom rade spravodlivú odmenu, ktorá významne prispieva k živobytiu; potom aspoň minimálnu úroveň životného štandardu a komfortu bývania; regulované pracovné podmienky s primeranými dobami odpočinku; a napokon – ak dôjde k najhoršiemu – spoľahlivé kontaktné osoby medzi príbuznými opatrovaných, ale aj v agentúrach. V súhrne, bezpečný materiálny základ, na ktorom majú byť požadované služby poskytované s odhodlaním a empatiou. Aj keď samotné uznanie nestačí, bez neho sa nezaobídeme. Uznať hodnotu činnosti a takéto uznanie (vďačne) prejaviť, je popri všetkých emocionálnych aspektoch aj základom korektnej spolupráce a udržateľného (obchodného) vzťahu. Cena „Daheim Betreut Award“, ktorá bola tento rok už po druhýkrát udelená 19 opatrovateľom (dvom z každej spolkovej krajiny, trom z Vorarlberska) v rámci slávnostného podujatia, vysiela spolu s nemalou finančnou odmenou jasný signál uznania: za nepostrádateľné služby poskytované mnohými tisíckami osobných opatrovateliek a opatrovateľov.

Bernhard Moritz, MSc
Predseda odbornej skupiny

Andreas Herz
predseda odborného združenia

Dramatické čísla

Prognózy o budúcom vývoji potrieb starostlivosti v Rakúsku hovoria jasnou rečou. Demografický vývoj sa nedá oklamať. Jedna štúdia napríklad uvádza: „Zatiaľ čo v roku 2021 podiel ľudí vo veku 80 a viac rokov tvoril 5,7 percenta populácie, očakáva sa, že do roku 2030 vzrastie na 6,7 percenta a do roku 2050 na 11,5 percenta. Počet osôb starších ako 80 rokov sa v roku 2021 pohyboval okolo 514 000, v roku 2030 sa zvýši na takmer 624 000 a v roku 2050 to bude 1 136 000.“ Aj keď sa podiel tých, ktorí starnú zdravo, zvyšuje, tieto čísla môžu znamenať len jedno: potreba opatrovateľov v Rakúsku sa v nadchádzajúcich rokoch a desaťročiach dramaticky zvýši. Systém opatrovania a starostlivosti už teraz naráža na svoje hranice. Skutočnosť, že sa nezrúti, je v neposlednom rade zásluhou tisícok opatrovateľov, ktorí sa starajú o to, aby mnohí Rakúšania mohli stráviť jeseň svojho života dobre zaopatrení v domácom prostredí. Aby tieto služby mohli využívať aj budúce generácie, bude si to vyžadovať predvídavosť a odhodlanie všetkých. Cesta k úspechu sa dá dosiahnuť len spravodlivými a cenovo dostupnými podmienkami, ako aj úľavou pre obe strany.

Nech sa páči, pódium je vaše! Osobná starostlivosť s nasadením a empatiou – neodmysliteľný pilier starostlivosti v Rakúsku a netrpezlivo očakávaný tými, ktorí starostlivosť potrebujú, ako aj ich rodinami.

OBROVSKÁ VĎAKA

AWARD PERSONENBETREUUNG

Slávnostné odovzdávanie cien: 19 osobných opatrovateliek a opatrovateľov bolo ocenených cenou „DAHEIM BETREUT AWARD 2025“ za ich mimoriadnu službu tým, o ktorých sa starajú, a ich rodinám.

3. apríla 2025 sa pod záštitou Združenia pre osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť Rakúskej hospodárskej komory pod vedením Andreasa Herza, predsedu odborného združenia, konalo druhé slávnostné odovzdávanie ceny „Daheim Betreut Award“ vo viedenskom Palais Ferstel na počesť tých, ktorých služby predstavujú nenahraditeľný pilier rakúskeho systému starostlivosti: osobných opatrovateliek a opatrovateľov. Zaslúžene sú nielen významnou oporou pre tých, ktorí potrebujú starostlivosť, ako aj ich rodiny, ale sú aj prínosom pre spoločnosť, ekonomiku a prosperitu našej krajiny, ktorý nemožno dostatočne oceniť.

Do 31. decembra 2024 mohli osobné opatrovateľky a opatrovateľov v celom Rakúsku nominovať opatrované osoby, ich rodiny, príbuzní alebo priatelia. 16. januára 2025 prestížna porota zložená z odborníkov a členov záujmových skupín a príbuzných organizácií, ktorej predsedá Karin Hamminger, vybrala 19 víťazov z približne 500 celoštátnych nominácií – dvoch za každú spolkovú krajinu a traja víťazi pochádzajú z Vorarlberska. Medzi víťazov bolo ako finančné a osobné ocenenie prerozdelených celkovo 27 000 eur.

Slávnostný príhovor predniesol známy farár Dómu svätého Štefana vo Viedni, Toni Faber. Vyjadril svoju chválu, uznanie a vďaku všetkým osobným opatrovateľkám a opatrovateľom – ale obrátil sa aj na zodpovedné osoby v domácej politike a vyzval ich, aby „nezanedbávali dôležitosť a nevyhnutnosť politickej angažovanosti v oblasti domácej starostlivosti v Rakúsku s cieľom zabezpečiť osobnú starostlivosť v plnom rozsahu aj v budúcnosti“. Medzi početnými hosťami na slávnosti bol dómsky farár, prezidentka Rakúskeho združenia seniorov Ingrid Korosec, viceprezidentka Rakúskej hospodárskej komory Martha Schultz a – ako hostiteľ – Andreas Herz, predseda Združenia pre osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť v Rakúskej hospodárskej komore.

Ocenenie „Daheim Betreut Award“ je určené na zvýšenie povedomia širokej verejnosti o dôležitosti, nevyhnutnosti a naliehavosti opatrení orientovaných na budúcnosť, keďže dopyt a potreba kvalifi-

kovaných osobných opatrovateliek a opatrovateľov v Rakúsku sa z roka na rok zvyšuje. „Empatia, trpezlivosť, flexibilita, dôveryhodnosť, citlivosť, tímová práca, spoľahlivosť a starostlivosť o seba sú len niektoré, ale rozhodujúce atribúty pre zabezpečenie spoľahlivej starostlivosti a podpory pre ľudí často v náročných životných situáciách," zdôraznil Andreas Herz pred priamym oslovením ocenených: „Dnes večer môžeme dostať týchto ľudí do popredia a ponúknuť im pódium, ktoré si zaslúžia ako dôležitý pilier našej spoločnosti. Srdečne blahoželám všetkým víťazom a – v mene všetkých vašich kolegov – vám ďakujem za vašu nepostrádateľnú službu!"

Bez ohľadu na to, či osobné opatrovateľky a opatrovatelia poskytujú príležitostnú, dočasnú alebo komplexnú podporu – ich práca podporuje všetky tie rodiny, príbuzných a priateľov, ktorí nie sú schopní zabezpečiť osobnú starostlivosť o svojich blízkych 24 hodín denne.

V Rakúsku pracuje v súčasnosti takmer 57 000 osobných opatrovateliek a opatrovateľov, čo je približne o päť percent menej ako v roku 2020. Trvalý klesajúci trend a s ním spojený pokles počtu dostupných osobných opatrovateliek a opatrovateľov predstavuje veľkú výzvu pre ľudí, ktorí potrebujú starostlivosť v Rakúsku, ako aj pre celú našu spoločnosť, keďže demografický vývoj naopak naznačuje, že v budúcnosti bude potrebných čoraz viac osobných opatrovateliek a opatrovateľov. Pre rok 2030 sa predpokladá potreba 80 000 osobných opatrovateliek a opatrovateľov.

Ocenenie „Daheim Betreut Award" sa v tejto súvislosti chápe aj ako znak naliehavo potrebného politického a sociálneho záväzku k osobnej starostlivosti poskytovanej zo strany osobných opatrovateliek a opatrovateľov v Rakúsku.

***Poďakovanie** patrí aj podporovateľom a sponzorom podujatia: Aida (kaviareň s cukrárňou) a Rakúskej hospodárskej komore*

Nech sa páči, pódium je vaše!

DAHEIM BETREUT AWARD 2025: PREDSTAVUJEME VÁM VÍŤAZOV OCENENIA

BURGENLAND:
Ingrid Horváth-Farkas
Geanina Florica Scrimiciuc

KORUTÁNSKO:
Karin Schrott
Cristian Mărgineanu

DOLNÉ RAKÚSKO:
Maria Monica Oros
Maria Tincul

HORNÉ RAKÚSKO:
Barbara Cristina Grebenar
Ladislav Magyarics

SALZBURG:
Vica Boţoacă
Adriána Slámková

ŠTAJERSKO:
Claudia Arhire
Mihaela Tampouris

TIROLSKO:
Stefanie Dragicevic
Senada Rudić

VORARLBERSKO:
Claudia-Raluca Ceaca
Vica Gintu
Siminica Lazares

VIEDEŇ:
Simona Chiriţoiu
Renáta Leskovjanská

Fotografie: Georg Krewenka

Zástupkyňa predsedu odbornej sekcie Petra Bischof-Oswald, MBA, Geanina-Florica Scrimiciuc, Ingrid Horváth-Farkas, viceprezidentka Rakúskej hospodárskej komory Martha Schultz (zľava).

BURGENLAND:
Ingrid Horváth-Farkas
Geanina Florica Scrimiciuc

Vedúca odbornej sekcie KommR Irene Mitterbacher, Cristian Mărgineanu, Karin Schrott, viceprezidentka Rakúskej hospodárskej komory Martha Schultz (zľava).

KORUTÁNSKO:
Karin Schrott
Cristian Mărgineanu

Predseda odbornej sekcie Robert Pozdena, Maria Monica Oros, Maria Tincul, viceprezidentka Rakúskej hospodárskej komory Martha Schultz (zľava).

DOLNÉ RAKÚSKO:
Maria Monica Oros
Maria Tincul

HORNÉ RAKÚSKO:
Barbara Cristina Grebenar
Ladislav Magyarics

Členka výboru odbornej sekcie Andrea Zäzilia Hettich (v zastúpení vedúcej odbornej sekcie KommR Mag. Dr. Viktoria Tischler), Barbara-Cristina Grebenar, Ingrid Korosec, prezidentka Rakúskeho združenia seniorov (zľava); Ladislav Magyarics sa slávnosti nemohol zúčastniť.

Vedúca odbornej sekcie Eva Hochstrasser, Vica Boţoacă, Adriána Slámková, Ingrid Korosec, prezidentka Rakúskeho združenia seniorov (zľava).

SALZBURG:
Vica Boţoacă
Adriána Slámková

Predseda združenia a odbornej sekcie Andreas Herz, MSc, Claudia Arhire, Mihaela Tampouris, Ingrid Korosec, prezidentka Rakúskeho združenia seniorov (zľava).

ŠTAJERSKO:
Claudia Arhire
Mihaela Tampouris

Predseda odborného združenia Andreas Herz, MSc, Stefanie Dragicevic, predseda odbornej sekcie Bernhard Moritz, MSc (zľava); Senada Rudić sa slávnosti nemohla zúčastniť.

TIROLSKO:
Stefanie Dragicevic
Senada Rudić

Predseda odborného združenia Andreas Herz, MSc, Claudia-Raluca Ceaca, Siminica Lazarescu, vedúca odbornej sekcie Monika Frick, MSc (zľava); Vica Gintu sa nemohla zúčastniť.

VORARLBERSKO:
Claudia-Raluca Ceaca
Vica Gintu
Siminica Lazares

Predseda odborného združenia Andreas Herz, MSc, Simona Chiriţoiu, Renáta Leskovjanská, predseda odbornej sekcie Mag. Harald Janisch (zľava).

VIEDEŇ:
Simona Chiriţoiu
Renáta Leskovjanská

Predseda odborného združenia Andreas Herz, MSc, viceprezidentka Rakúskej hospodárskej komory Martha Schultz, Ingrid Korosec, prezidentka Rakúskeho združenia seniorov, Toni Faber, hlavný farár Dómu svätého Štefana vo Viedni (zľava)

Pochvalný prejav predniesol významný viedenský dómsky farár Toni Faber a kompetentným v domácej politike adresoval jasné slová, „aby aj v budúcnosti zabezpečili osobnú starostlivosť v plnom rozsahu“.

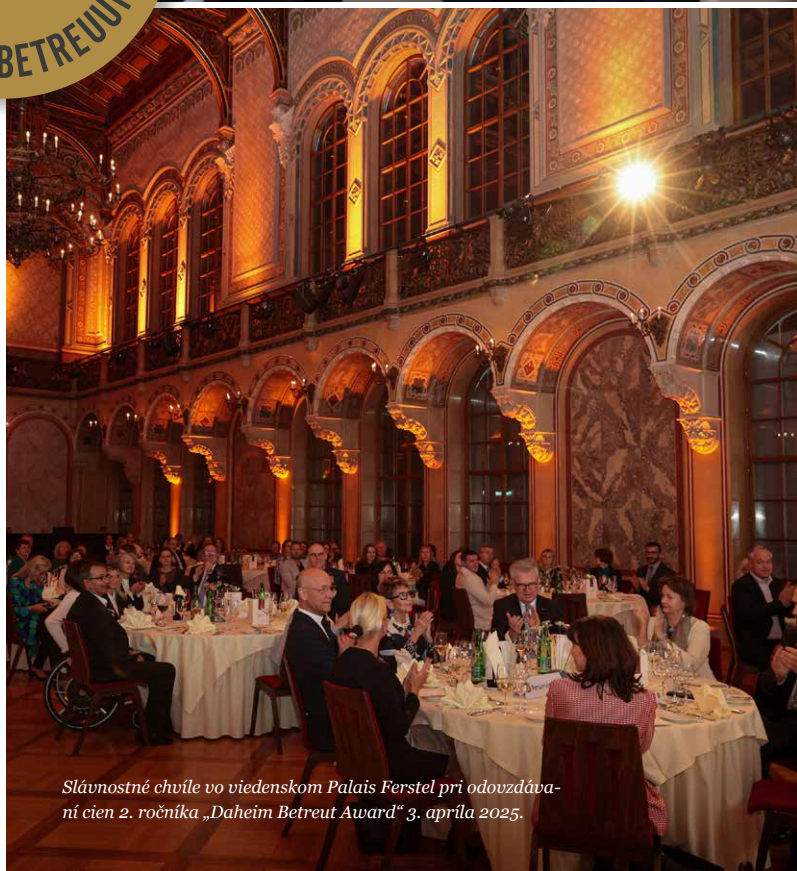

Slávnostné chvíle vo viedenskom Palais Ferstel pri odovzdávaní cien 2. ročníka „Daheim Betreut Award“ 3. apríla 2025.

NIŽŠIE POPLATKY, VYŠŠÍ VÝNOS

Vyšší čistý výnos z hrubého príjmu: dlhodobá požiadavka aj zainteresovaných strán z oblasti podnikania v hospodárskej komore. Od začiatku roka 2025 vstúpilo do platnosti niekoľko nových nariadení, ktoré poskytujú naliehavo potrebnú úľavu najmä pre jednoosobové spoločnosti – napríklad samostatne zárobkovo činné osoby v oblasti osobnej starostlivosti.

1. FISKÁLNA ZÁŤAŽ. Zmiernenie fiškálnej záťaže v Rakúsku znamená, že daňové pásma sa pravidelne prispôsobujú inflácii. To je výhodné najmä pre jednoosobové spoločnosti s nízkym obratom: Doteraz aj malé zvýšenie obratu (ako sú úpravy súvisiace s infláciou) mohlo viesť k tomu, že príjemcovia príjmov skĺzli do vyšších daňových pásiem a potom museli pri zvýšení platiť vyššiu daňovú sadzbu. A to aj napriek tomu, že zároveň vplyvom inflácie klesla reálna hodnota disponibilného príjmu ako celku. Odbúraním fiškálnej záťaže znova zostáva po zdanení väčšia časť vytvoreného zisku.

Tarifný stupeň 1: 0 % daň z príjmu – 2025: do 13 308 € (2024: do 12 816 €)

Tarifný stupeň 2: 20 % daň z príjmu – 2025: do 21 617 € (2024: do 20 818 €)

Tarifný stupeň 3: 30 % daň z príjmu – 2025: do 35 836 € (2024: do 34 513 €)

Tarifný stupeň 4: 40 % daň z príjmu – 2025: do 69 166 € (2024: do 66 612 €)

Tarifný stupeň 5: 48 % daň z príjmu – 2025: do 103 072 € (2024 do 99 266 €)

Tarifný stupeň 6: 50 % daň z príjmu – 2024 a 2025: do 1 000 000 €

Tarifný stupeň 7: 55 % daň z príjmu – 2024 a 2025: nad 1 000 000 €

ODBÚRANÍM FIŠKÁLNEJ ZÁŤAŽE ZOSTÁVA PO ZDANENÍ ZNOVA VÄČŠIA ČASŤ VYTVORENÉHO ZISKU.

Znamená to napríklad nasledovné: Najnižšie daňové pásmo 1, v ktorom sa neplatí daň z príjmu (0 percent), skončilo v roku 2024 s ročným ziskom 12 816 eur. Pre rok 2025 sa táto hranica zvýšila na 13 309 eur. Do tejto sumy sa daň z príjmu nevyberá.

V roku 2025 sa *sa hraničné sumy pre prvých päť tarifných stupňov zvýšili o 3,83 percenta*. To kompenzuje infláciu alebo zmierňuje jej vplyv na príjmy. Iba v dvoch najvyšších tarifných stupňoch 6 a 7 neboli hraničné sumy zvýšené. Tu sú hraničné sumy na porovnanie:

2. MALÉ PODNIKY/DAŇ Z PRIDANEJ HODNOTY. V Rakúsku je potrebné pri fakturácii dodávok tovarov a služieb zaplatiť daň z pridanej hodnoty (DPH) – 20 % za služby. Musí byť uvedená na faktúre, inkasovaná a odovzdaná daňovému úradu. Malé podniky do určitej hranice obratu sú od tejto povinnosti DPH oslobodené. Hranica pre túto takzvanú reguláciu malých podnikov sa v roku 2025 zvýšila z 35 000 eur na 55 000 eur hrubého obratu.

3. MALÉ PODNIKY/PAUŠALIZÁCIA. Pri určovaní zisku môžu malé podniky odpočítať paušálne 20 % zo svojich príjmov ako prevádzkové výdavky – za služby – namiesto toho, aby museli jednotlivo preukazovať skutočné prevádzkové výdavky, Zvýšila sa aj hranica obratu pre túto paušalizáciu pri malých podnikoch na 55 000 eur v hrubom v roku 2025.

HRANICA PRE TÚTO TAKZVANÚ REGULÁCIU MALÝCH PODNIKOV SA V ROKU 2025 ZVÝŠILA Z 35 000 EUR NA 55 000 EUR HRUBÉHO OBRATU.

4. ODPOČITATEĽNÉ POLOŽKY. Položky ako odpočítateľná položka osamelého rodiča alebo samoživiteľa, odpočítateľná položka z dopravy a odpočítateľná položka výživného, ktoré možno odpočítať na zníženie dane, ak sú splnené podmienky, sa do roku 2025 zvýšili o 5 %, aby sa kompenzovala inflácia.

Pri vykonávaní osobnej starostlivosti v rámci živnosti sa musia v zásade dodržiavať tieto povinnosti:

- registrácia v Sociálnej poisťovni na oddelení pre samostatne zárobkovo činné osoby,
- platenie sociálnych odvodov,
- ohlásenie živnosti na živnostenskom úrade; pri prvotnej činnosti v súlade so zákonom o domácej starostlivosti vzniká nárok na výhody zo zákona NeuFÖG,3
- pri daňovej povinnosti (od roku 2025 pri výške 13 308 eur brutto): podanie daňového priznania príslušnému daňovému úradu.

POZOR:

SLINTAČKA A KRÍVAČKA

Slintačka a krívačka (SLAK) môže spôsobiť obrovské hospodárske škody a veľa utrpenia. Strednú a východnú Európu v súčasnosti postihuje epidémia SLAK. Čo by ste mali vedieť o tejto vysoko nákazlivej a nebezpečnej chorobe zvierat.

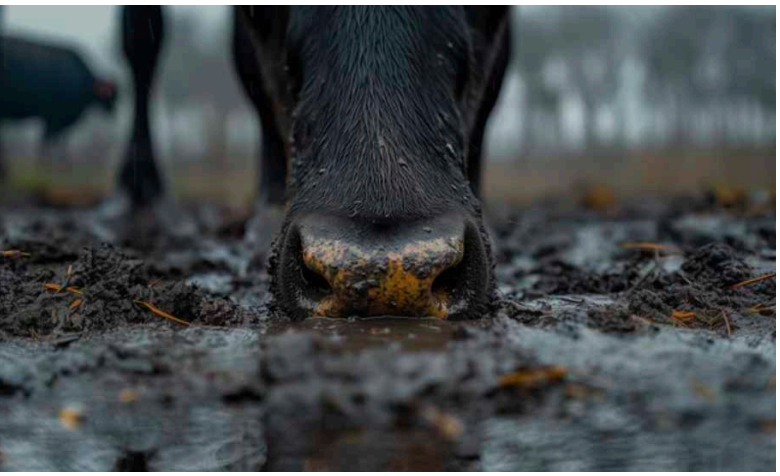

Základný fakt je, že slintačka a krívačka nie je hrozbou pre ľudí. Avšak ľudia môžu prispieť k prenosu tejto nebezpečnej a mimoriadne nákazlivej choroby zvierat. Je preto dôležité sa o tom informovať a dodržiavať príslušné predpisy a pravidlá správania.

Slintačka a krívačka postihuje párnokopytníky, či už ide o hospodárske zvieratá, voľne žijúce zvieratá alebo zvieratá v zoologických záhradách a prírodných parkoch, napríklad: hovädzí dobytok, ošípané, kozy, ovce, byvoly, jelene, srnce a daniele, diviaky, antilopy, žirafy a ťavy.

K prenosu dochádza priamym kontaktom s infikovanými zvieratami, ich produktmi (napr. mlieko, mäso, sperma) a výlučkami, ale aj **kontaminovanými neživými predmetmi.** Vírus je veľmi masívny. Dokonca aj prenos vzduchom je možný na značné vzdialenosti (až 60 km po pevnine).

Pre **choré zvieratá nie je k dispozícii žiadna liečba.** V podniku, kde sa vyskytol prípad slintačky a krívačky, musia byť **všetky párnokopytníky usmrtené**.

Aby sa zabránilo šíreniu choroby (cez hranice), prijímajú sa tieto opatrenia:

- **Uzavrú sa malé hraničné priechody** a na ešte otvorených priechodoch sa zriadia takzvané **epidemické koberce** a prijmú sa **dezinfekčné opatrenia** (napr. pri autách, topánkach) **(pozor: dlhšie čakacie doby na hraniciach).**
- **Zavedie sa zákaz dovozu** čerstvého mäsa, surového mlieka, zveriny, živých zvierat ohrozených druhov, hnojovice, trusu, poľovníckych trofejí, slamy a rastlinných krmív z postihnutých krajín.
- Trhy, výstavy zvierat a podobné podujatia, ako aj poľovačky vo vymedzených ohrozených chránených zónach sú zakázané.

Čo môžete urobiť:

- ✓ Nevstupujte do stajní ani iných zariadení na chov zvierat (ohrady, pasienky a pod.), nedotýkajte sa a nekŕmte potenciálne ohrozené alebo postihnuté zvieratá.
- ✓ Vo všeobecnosti sa vyhýbajte zbytočnému cestovaniu a premiestňovaniu v postihnutých a ohrozených oblastiach.
- ✓ Dodržiavajte dovozné obmedzenia, najmä neprevážajte mäso a mliečne výrobky (cez hranice).
- ✓ Na hraničných priechodoch alebo hraniciach zón sa podrobte príslušným opatreniam.
- ✓ Nenechávajte behať psov v blízkosti poľnohospodárskych podnikov.

Zdroje: www.ages.at, www.sozialministerium.at

Vracanie plechoviek a fliaš.

NOVINKY PRI LIKVIDÁCII A ZBERE ODPADU

Od začiatku roka platia dve nové nariadenia pre zber odpadu. Po prvé: kovové a plastové obaly sa teraz budú zbierať spolu v žltej nádobe alebo v žltom vreci. Po druhé: od tohto roku sa účtuje záloha na nápojové fľaše a plechovky. Prinášame vám súhrn najdôležitejších informácií.

TOTO SÚ NOVINKY:

1. KOVOVÉ A PLASTOVÉ OBALY PATRIA SPOLU DO ŽLTEJ NÁDOBY

Od 1. januára 2025 sa v spolkových krajinách Vorarlbersko, Tirolsko, Burgenland, Štajersko a v ostatných častiach Horného Rakúska (tak ako je to už vo Viedni, Dolnom Rakúsku, Korutánsku, Salzburgu a častiach Horného Rakúska) budú zbierať ľahké plastové obaly a kovové obaly **spolu** v žltej nádobe alebo v žltom vreci. Modrá nádoba bola zrušená.

Čo ide do žltého vreca alebo do žltej nádoby?
Nasledujúce obaly a kompozitné obaly z plastu, textilu, dreva, kovu a keramiky je možné likvidovať v žltej nádobe alebo v žltom vreci:

- plastové fľaše, ako sú fľaše na pracie a čistiace prostriedky, fľaše na výrobky osobnej starostlivosti, fľaše na mliečne nápoje alebo šľahačku atď.,
- nápojové kartóny (napr. Tetrapack),
- jogurtové tégliky a iné plastové tégliky a nádoby,
- misky a podnosy na ovocie, zeleninu, mäso, jedlo so sebou atď.,
- fólie,
- obaly z polystyrénu,
- fóliové vrecká napr. na mrazený tovar alebo občerstvenie,
- obaly od plátkových syrov, salámy alebo fóliové obaly (napr. Multipack),
- kovové a hliníkové obaly, ako sú potravinové konzervy a konzervy na krmivo pre domáce zvieratá, uzávery fliaš, horčicové tuby atď.,
- kompozitné obaly (obaly vyrobené z rôznych materiálov, ako je plast, kartón alebo hliník, ktoré sa nedajú ľahko triediť, napr. dózy od čipsov),
- ľahké obaly z keramiky, dreva, korku, textilných vlákien a biologicky odbúrateľných materiálov (napr. sieťky na ovocie, drevené debny, jutové vrecia, kozmetické tégliky).

Čo NEPATRÍ do žltého vreca alebo do žltej nádoby?
Do žltého koša alebo žltého vreca NEPATRIA odpady z plastu, kovu atď., okrem tých, ktoré sú uvedené vyššie, napríklad:

- skladovacie nádoby, plastový riad, hračky, zubné kefky, jednorazové holiace strojčeky, dosky na krájanie, CD, kávové kapsuly,
- hygienické výrobky, zapaľovače,
- klince, skrutky, kovové časti, hliníková fólia, priehľadné obaly,
- nevyprázdnené obaly,
- plastové rúry, podlahové krytiny,
- problémové látky ako laky, nádoby na farby (so zvyškovým obsahom), blistrové balenia vrátane liekov, spreje atď.

Prečo bol spojený separovaný zber plastových a kovových obalov?
Technológia triedenia v súčasnosti pokročila do takej miery, že sa očakáva, že zjednodušenie a štandardizácia zberu plastových a kovových obalov povedie k vyššej miere recyklácie.

2. ZÁLOHA NA NÁPOJOVÉ FĽAŠE A PLECHOVKY

Od 1. januára 2025 je aj v Rakúsku zavedený nový systém zálohovania a vracania nápojových obalov (dodatočne k zálohovacím systémom pre sklenené fľaše). Platí pre všetky PET fľaše a kovové plechovky s objemom 0,1 až 3 litre.

Všetky dotknuté fľaše a plechovky sú označené rakúskym symbolom zálohovania (pozri obrázok vpravo). Za každý z týchto obalov sa pri nákupe – či už v predajni, kiosku, automate, online alebo pri doručení – účtuje záloha vo výške 25 centov.

Zálohu za skonzumované nápoje na mieste nemusia vyberať ani vracať len bary, reštaurácie a bufety, z ktorých sa nádoby s nápojmi zvyčajne neodnášajú.

Rakúsky symbol zálohovania na plechovkách a fľašiach.

Záloha bude vrátená po vrátení prázdnych fliaš a plechoviek na rôznych predajných miestach (obchody, supermarkety atď.). Vrátenie prebieha manuálne alebo pomocou automatu. Ak sa vrátenie vykonáva manuálne (napr. v pekárňach), predajné miesto musí prevziať späť iba obaly nápojov v obvyklých predajných a objemových množstvách.

Fotografie a obrázky: © Martin Steiger, © Recycling Pfand Österreich

Upozornenie: Predpokladom vrátenia zálohy je dobre viditeľný rakúsky symbol zálohovania a čiarový kód (EAN kód). Pri vracaní by mala byť fľaša alebo plechovka prázdna, nestlačená a na obale by mala byť prítomná a čitateľná etiketa. Ak sú symbol zálohovania a čiarový kód viditeľné, fľaša alebo plechovka nesmie byť pri vrátení odmietnutá.

Fľaše a plechovky zakúpené v zahraničí (bez rakúskeho symbolu zálohovania) nie je možné v Rakúsku vrátiť a musia sa zlikvidovať prostredníctvom žltej nádoby alebo žltého vreca.

Do konca roka 2025 platí prechodné obdobie. Nápoje v jednorazových obaloch bez symbolu zálohovania je možné predávať bez zálohy do 31. decembra 2025, ak boli naplnené do fliaš pred 1. aprílom 2025.

Nasledujúce výrobky sú vyňaté z povinnosti zálohovania:

- Kompozitné nápojové kartóny (= Tetrapack)
- Jednorazové fľaše alebo plechovky na mlieko a mliečne nápoje (z hygienických dôvodov), ako aj sirupy, ocot, olej, čistiace prostriedky, detskú výživu a tekuté potraviny na osobitné lekárske účely a pod.

Ciele systému zálohovania jednorazových obalov:

- ✓ Počnúc rokom 2025 sa má dosiahnuť miera zberu 80 percent a cieľ zberu 90 percent sa má dosiahnuť do roku 2027.
- ✓ Plast a hliník sú cenné druhotné suroviny. Zberom prostredníctvom systému zálohovania je pre proces recyklácie k dispozícii veľmi málo znečistený recyklovateľný materiál.
- ✓ Záloha zabraňuje ľahostajnému vyhadzovaniu jednorazových nápojových obalov do životného prostredia.
- ✓ Systém zálohovania umožňuje kvalitnú recykláciu obalov tak, aby sa recyklovaný materiál dal použiť na nové plastové fľaše a hliníkové plechovky.

Zdroje: www.oesterreich.gv.at; www.umwelt.graz.at; www.recycling-pfand.at

Recept

Pesto z medvedieho cesnaku

INGREDIENCIE NA 4 PORCIE

- 140 g medvedieho cesnaku
- 25 g píniových orieškov
- 1 ČL soli
- 1 ČL korenia
- 250 ml olivového oleja
- 1 PL strúhaného parmezánu alebo pecorina

PRÍPRAVA:

Medvedí cesnak umyjeme, osušíme, nasekáme nadrobno a navrstvíme do plytkej misky.

Píniové oriešky zľahka opražíme na panvici bez tuku, potom ich nasekáme nožom nadrobno, pridáme k medvediemu cesnaku a dobre dochutíme soľou a korením.

Potom pridáme olivový olej a najemno nastrúhaný parmezán a dobre premiešame – ak máte radi pesto veľmi jemné, môžete zmes rozmixovať tyčovým mixérom alebo priamo v mixéri.

Nakoniec plníme do čistých, horúcou vodou vypláchnutých zaváracích pohárov so skrutkovacím uzáverom a podľa konzistencie pridáme trochu oleja.

Recept: www.gutekueche.at

KONTAKT

BURGENLAND
Robert-Graf-Platz 1
7000 Eisenstadt
T 05/90907-3140
F 05/90907-3115
E marlene.wiedenhofer@wkbgld.at
http://www.wko.at/branchen/b/gewerbe-handwerk/personenberatung-betreuung/start.html

KORUTÁNSKO
Europaplatz 1
9021 Klagenfurt am Wörthersee
T 05 90 90 4 160
F 05 90 904 164
E innungsgruppe7@wkk.or.at
http://wko.at/ktn/personenbetreuung

DOLNÉ RAKÚSKO
Wirtschaftskammer-Platz 1
3100 St. Pölten
T +43 2742 851-19190
F +43 2742 851-19199
E dienstleister.gesundheit@wknoe.at
http://www.wko.at/noe/personenberatung-personenbetreuung

HORNÉ RAKÚSKO
Hessenplatz 3
4020 Linz
T 05/90909-4145
F 05/90909-4149
E pb@wkooe.at
http://wko.at/ooe/personenberatung_betreuung

SALZBURG
Julius-Raab-Platz 1
5027 Salzburg
T 0662 8888 279
F 0662 8888 679279
E personenbetreuung@wks.at
http://wko.at/sbg/lsbundpb

ŠTAJERSKO
Körblergasse 111-113
8010 Graz
T 0316/601-530
F 0316/601-424
E dienstleister@wkstmk.at
http://www.betreuung-stmk.at

TIROLSKO
Wilhelm-Greil-Straße 7
6020 Innsbruck
T 05 90 90 5-1284
F 05 90 90 5-51284
E personenbetreuung@wktirol.at
http://www.personenberatung-personenbetreuung.at

VORARLBERSKO
Wichnergasse 9
6800 Feldkirch
T 05522/305-279
F 05522/305-143
E Beratung@wkv.at
http://www.wkv.at/betreuung

VIEDEŇ
Straße der Wiener Wirtschaft 1
1020 Viedeň
T +43 1 514 50 2302
F 01 514 50 92302
E personenberatung@wkw.at
http://www.wko.at/wien/personenberatung

TIRÁŽ
Vydavateľ a vlastník média: Rakúska hospodárska komora
Združenie pre osobné poradenstvo a osobnú starostlivosť
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Viedeň
Text: Dr. Wolfgang Wildner
Dizajn: DI (FH) Irene Fauland, kreativnetzwerk.at
Preklad: translingua KERN Austria GmbH
Tlač: Druckhaus Thalerhof GesmbH
Fotografie: Adobe Stock & Pexels.com

www.daheimbetreut.at